

agnibhir bhāryām saṃskaroti" katham cana | asau mṛitaḥ strī bhavati
strī caivāsya pumān bhavet | tasmān mṛitabhāryo 'pi svakiyaṃ agnīm
avasthāpyāgnihotram āharet |

16. tasmāt | ṛipāpakaraṇārthi doṣaśāhityat saumyaḥ | tādri-
ṣam avasyam agnihotrādy anuśṭhāpayet | grāhāntare | mṛitastrīḥ
katicitkalām karmātto bhaved yadi | aṣṭau gā vātha goyugmām
dattvā bhāryām samudvahet || virakto vā vayo'tito kathamein no-
dvahed yadi | bhāryām svarṇamayīm kṛtvā kauśīm vādhanam āca-
red iti |

10.

1. ata ūrdhvaṃ khaṇḍadvayam deśaviśeṣeṇa kecid āmananti,
kecin nāmananti | ata eva pūrve nibandhakārāḥ pāṭharahitadeśanu-
sāreṇa tadvyākhyānam upekṣitavantah | asmābhis tu pāthopetade-
śānusāreṇa tad vyākhyāyate | Der elfte khaṇḍa wird vor dem zehnten
erklärt.

11.

1. tad āhuḥ | tat tasminn iṣṭyanuśṭhānavishaye brahmavā-
dina evam āhuḥ | yaḥ ko 'py anuśṭhātā darśapūrṇamāsayor upavā-
sam kuryāt | yāgarūpaṃ vratam niścitya gārhapatyādyagnisamīpe yo
vāsah sa upavāsah | yadvā | devā asya yajñasya samīpe vasantīty
evam tadīyo 'nuśṭhānasamkalpa upavāsah | agnyupastaraṇādina ta-
diyo 'nuśṭhānanisṛcayo 'vagantavyah | ata eva śākhāntare śrūyate |
upāsmiḥ chvo yakshyamāṇe devatā vasanti ya evam vidvān agnim
upastṛiṇāti | Ts. 1, 6, 7, 3 | avratasya niyamaviśeṣaśvikārārūpavra-
tarahitasya havir devā naivāśnanti | tasmāt kāraṇād uta me mamāpi
havir devā aśniyur ity abhipretya niyamam svikṛityāgnisamīpa upa-
vaset | etad abhipretyāpastamba āha | āhavanīyāgāre gārhapatyāgāre
vā śeta iti | yadvā | grāmyāṇaṇaparityāga upavāsah | tat parityajyā-
raṇyāṇarūpaṃ niyamam svikuryāt | ata eva śākhāntariyā āhuḥ |
yad grāmyān upavasati tena grāmyān ava runddhe, yad āraṇyasyā-
śnāti tenāraṇyān, yad anāśvān upavasat pitṛidevatyaḥ syād. āraṇya-
syāśnāti (Ts. 1, 6, 7, 3) iti || atropavāsathivishaye śākhābhedaavaca-
nam āśṛitya vikalpaṃ darśayati |

2. pūrvām | khaṇḍatithivaśād yadā dinadvaye paurṇamāsī ti-
thiḥ sampadyate | tadānim pūrvām paurṇamāśīm upavasat, pūrva-
dina upavāsam kṛtvā pāreḍyur yajeteti sāmaśākhāpravartakasya Pai-
ṅger maharsher matam | uttarām paurṇamāśīm upavasat, uttarasmin
dina upavāsam kṛtvā tato 'pi pāreḍyur yajetety ūkṣākhāpravarta-
kasya Kaushitakimaharsher matam | etad eva matadvayam upajīvyā
smāriā evam varṇayanti | parvapratiṇipadoḥ saṃdhir madhyāhne pū-
rvato 'pi vā | anvādhanam pūrvadine taddine yāga iṣyate | parataḥ